

Trykkerier

Vi har fundet forureninger i jorden på mange af de grunde, hvor der tidligere har ligget et trykkeri. Forureningerne skyldes i de fleste tilfælde lang tids påvirkning med spild på jorden fra udendørs opbevaringspladser med råvarer eller flydende kemikalieaffald. I forbindelse med brug af trykfarver og rensesvæsker kan der desuden være sket udslip til gulve og kloakker inde i produktionslokalerne. Er der utætheder i gulve og kloakker kan stofferne forurene jorden og grundvandet.

Trykkeriers brug af miljøskadelige stoffer

Trykkerier sætter og trykker aviser, reklamer, bøger m.m. Afhængig af typen af trykmetode bruger trykkerier en lang række kemiske stoffer til fremstilling af tryksager, som bl.a. indeholder opløsningsmidler, tungmetaller og olieprodukter. Hvis trykkeriet også har indbundet bøger, er der anvendt lim, som foruden opløsningsmidler kan indeholde blodgørere (de såkaldte phthalater).

De fleste af de miljøskadelige kemiske stoffer bliver leveret til trykkeriet i flydende form og kan spildes ved levering, opbevaring og brug.

Mange af de anvendte kemikalier har skadevirkninger på sundhed og miljø - også når de havner i jorden.

Årsag til forurening

Forureningsrisikoen er afhængig af typen af trykmetode og den orden og renlighed, der har været på trykkeriet. Nogle af de almindeligste årsager til forurening fra trykkerier er nævnt i skemaet.

Hvor på trykkeriet?	Årsag til forurening
Olietanke (overjordiske og nedgravede)	Utætheder i tanke og rørsystemer, overfyldning af tanke
Gulv afløb og kloaksystemer	Utætheder i kloakker, gulv afløb og rørføringer
Indendørs oplag/holdere med olie, spildolie og andre kemikalier og affald	Udsivning fra utætte beholdere, spild ved håndtering og påfyldning
Indendørs produktionslokaler og kemikalierum	Utætheder i gulve og belægninger
Udendørs oplag af beholdere med olie, spildolie og andre kemikalier og affald (f.eks. gulvaffej eller fejlprodukter)	Udsivning fra utætte beholdere, spild ved håndtering og påfyldning

Stofferne og deres skæbne i miljøet

Jorden og grundvandet under trykkerierne kan være forurenet med mange forskellige kemiske stoffer. De almindeligste stoffer og deres skæbne i miljøet er vist i skemaet nedenfor. Såfremt der er en konkret viden om anvendelse af opløsningsmidler (f.eks. chlorede opløsningsmidler) eller phtalater, bør der undersøges herfor.

Stoftype	Hvor ender stofferne?	Hvad sker der med stofferne?
Olieprodukter, f.eks. petroleum, terpentin og fyringsolie	Spredes i jorden – kan udvaskes til grundvandet og afdampe til indeklimaet	Kan nedbrydes i jorden og grundvandet
Metaller, f.eks. bly, zink, magnesium og kobber	Bindes i jorden – nogle metaller kan udvaskes til grundvandet og afdampe til indeklimaet f.eks. kviksølv	Kan ikke nedbrydes

Yderligere information

Vil du vide mere om trykkeriers forurening af jord- og grundvandsmiljøet, henviser vi til:

Branchebeskrivelse for trykkerier. Amternes Videncenter for Jordforurening. Teknik og Administration Nr. 2 2003.

Erfaringsopsamling på V2-undersøgelser med trykkerier. Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer. Nr. 4 2016.

Materialet finder du på Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcers hjemmeside under "Udgivelser" på www.miljoeogressourcer.dk

